

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătorile zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., ar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Atitudini minoritare

— Cum își înțeleg minoritarii noștri rostul lor și datoria de cetățean —

În darea de seamă despre adunarea Sfatului negustoresc, ținută Duminecă la Primărie, — s'a putut afla cum un avocat minoritar, cu numele Aladar Székely, a propus să se cheme un inspector financiar din Minister pentru controlarea impunerilor din acest an. Fiindcă aceea propunere nu e făcută numai din dorința unei autoreclame, cu scopul de a achiziționa mușterei, ci are la bază și altceva, ne ținem de datorie a ne ocupa de aceasta chestiune, de-o parte pentru a atrage atențiunea publicului român asupra motivelor fundamentale, din cari a izvorit aceea propunere, și de altă parte pentru a-i da să înțeleagă lui Székely și celor de-o seamă cu D-sa, că l-am priceput și suntem în gardă.

Acest domn Székely s'a specializat în atacarea autorităților românești. Mai dăunăzi avea un conflict cu depozitul de sare, apoi cu un serviciu dela Primărie, și ceice îl cunosc, ne asigură, că și cu alte oficii publice. Acum fără a demonstra cu cazuri concrete de impuneri exagerate, chemarea unui inspector financiar din minister, ca să facă control asupra impunerilor. Rolul în care se complăce acest răzvrătit întunecat, tradează, după cum vedeți, o activitate sistematică contra au-

torităților, care este echivalentă cu o uzurpare. Cred măcelarii, al căror reprezentant era dl Székely la adunarea de Duminecă, — că astfel de oameni le pot reprezenta cu efect interesele în fața autorităților? Știm, că între măcelari se află și români buni patrioți, — oare ei nu-și dau seama că pe a cui mână ajunge apărarea intereselor lor, și că ce fel de efect poate să aibă o astfel de reprezentare?

Ziarele minoritare află că e lucru patriotic de a ține lumea în continuă agitare tot pe chestia impunerilor, incurajând cu scrisul lor contribuabilii la o opunere dărză contra impunerilor. Grație acestei acțiuni, — pe care nu o pot numi nici redacțiile acestei prese, — că ar fi inconstiență s'a pornit un curent între meseriași, ca să renunțe la brevetele de meserie, — ca și când acest fapt i-ar scuti de plățirea impozitelor.

Adică un pantofar, care renunță la brevet, dar la meserie nu, — nu ar mai fi imposibil. — Cam așa ceva s'ar putea deduce din știrile cetite în presa minoritară, — căci de fapt, de când au apărut acele știri, — din informațiile culese dela Primărie, — am aflat

că se renunță cu duimul la brevete!

Ziarele minoritare prin știrile lor urmăresc crearea de greutatea fiscalului la așezarea impozitelor, va să zică împiedică Statul în adunarea veniturilor, de care are nevoie pentru trebuințele țării. Deși acest scop nu și-l ajung, totuși cum vedeți, pricinim o desorganizare în viața economică, și o anarhie, — din fericire, — mai puțin periculoasă, în raporturile cetățenești.

Regretăm, că minoritarii noștri nici acum nu le-a venit mintea cea bună, și nu ne dau dovada unei loialități cetățenești, scutindu-ne de a da drumul răvașurilor de felul celui prezent, pe care, azi după 8 ani trecuți dela unire, — ni-ar face bucurie, să nu le scriem nici noi, și nici să nu le cetim aiurea.

Am văzut și cu ocazia boalei Regelui, de câte ori ni s'au adresat întrebări îngrijorătoare ca formă, dar făcute sub o mască de diabolică plăcere, — că ce va fi? Nici după 8 ani de cetățenie nu s'au trezit minoritarii noștri din visurile lor deșarte. România e o realitate, creată de virtuțile și sfertările poporului român. Și dacă am fost capabili de a crea această minunată operă, vom ști rezolvi și alte probleme, de-o importanță mai mică, — fără concursul, ba chiar împotriva dorințelor ascunse, ale minoritariilor noștri. Obstacolele ce ni se vor crea, din orice parte, — le vom

strivi cu ultima energie a unui popor stăpân pe destinele lui.

Ca să se știe!

La consiliul de miniștri

din ziua de 10 cor. (Duminecă) s'a hotărât că, până la închiderea sesiunii parlamentare, Parlamentul va ține zilnic trei ședințe și că la data de 15 Aprilie se vor închide atât Camera cât și Senatul. Până la închidere se vor debate proiectele următoare: Proiectul armonizării salariilor funcționarești și proiectul legii chiriilor. E verosimil că pe luna Mai, Parlamentul va fi convocat din nou spre a debata și vota mai multe proiecte importante. În acest consiliu s'au mai hotărât importante în schimbări în proiectul legii chiriilor, în favorul chirișilor. Acest proiect a fost deșus Comisiunii economice a guvernului spre a-și da avizul.

Cel mai apropiat Consiliu de miniștri se va ocupa cu chestia Băncii Agrare din Cluj căreia guvernul liberal i-a revocat dreptul de a finanța expropriile din Ardeal.

Guvernul Averescu i-i va reda acest drept.

DI Bucșan,

Subsecretar de Stat a primit ieri reprezentanții presei, arătându-le principiile fundamentale a comisiei populației din țară. Dsa a arătat, că în vechiul Regat ultimul recensământ s'a făcut la anul 1912, în Ardeal la 1910, în Basarabia la anul 1897, deci se necesită facerea recensământului în acest an.

DI profesor Iorga la Belgrad

Duminecă s'a început la Belgrad congresul bizantinolog la care, România este reprezentată prin dl profesor N. Iorga.

Si acum tot „ei“...

Mulțimea gândurilor ce-mi străbătea creierul în aceste momente de tristă amintire se oprea mereu la devăzărul sicriului ca să trăiești să îngropi pe alții...

Priveam, cu căsă conștiință a chemării lor, lipsiți parc'că de simțul durerii, cioclii, aruncau grămezile de bulgări peste sicriul ce închidea pe vecie, comoara-mi pierdută pe — Mama.

Era toamnă târziu. — Fulgii de zăpadă se grăbeau a sfinți sicriul, înainte de a-l înghiți pământul... S'a lăpti și crucea.

— Am strâns pe rând mâna ciocliilor, le-am mulțumit, — de ce (?) au știu nici azi, fusă și-lu, de atunci am intrat în viață, unde, oamenii ca să poată trăi, — se îngroapă unii pe alții...

Soartea furioasă s'a îngrijit ca durul și durerea să nu mă părăsească. M'a aruncat... departe, în orașe inde-

părtate. Lăuta și cartea mi-au fost mângâierea. Zece ani au trecut și m'am relătors iarăși, pentru scurt timp în orașul meu natal. Primul meu drum mi-a fost la... cimitir. Sufletul meu salta de bucurie când văzusem că, mormântul Mamei este în fața întării, pe drumul, alea principală a cimitirului, deasupra mormântului crucea de marmore și în mijlocul crucii, sub scutul unei sticle groase, chipul de sică a Mamei privea înspre mine, cum mă grăbeam s'o ajung...

A fost o revedere plină de bucurii.

Nici un simț a durerii. Nu simțeam amărăciunea viții de orfan. Cu însuflețire am urcat gârdușorul împodobit cu floricele din aramă și buzele-mi ferbioși le-am așezat pe chipul stânt de pe cruce...

Am fost fericit. — Frunzulițele de salcâmi, ce înveleau crucea, în aceste clipe sublime de revedere, mă mân-

găeau pe față și pe frunte, pe când am transmis lungul sărut... Mamei.

Suetul frunzulițelor mi-au răspuns la rugăciunea-mi transmisă către Ceruri, pentru odihna Ei.

Ultimele raze de soare, pierdute p'acolo, mi-au fost martori la sublimele clipe.

Am cules vr'o două floricele... Am rupt frunzulița de salcâm, ce atingea mereu fața Mamei... O păstrez cu sfințenie, ca pe un scump talisman.

Azi nu mai e ca... eri... mă gândisem, când peste zece ani fericit și cu bucuria aceleși revederi, mă dădusem jos din vagon, să fug... să fug... la... Mama.

La școală așa mi-a spus că: sunt martur... și-și scrisoare pecetluită mi-au dat, zicându-mi, să lutru în... viață! Să lutru eu... abia acum... pe când, — de atunci... tot în viață sunt, în viață, unde, unul îngroapă pe celalalt, ca să poată trăi...

Crezând că eu poate n'am înțeles

ce e viața, — am mulțumit și lor, — și mâna li-o am strâns pe rând...

În câteva clipe, cât coboram scările vagonului astfel m'am gândit, — ieșisem la peron, — și când mă demetecisem din emoțiunea sositrei la... Mama, sutele de sulite, tobe, cântări, flori, plânsuri și chihote... — un baos — m'a făcut să scap singurul bagaj ce-l aveam, — cartea de rugăciuni.

Crucea de pe învelișul cărții de rugăciuni, era cu fața la mine, — mă aplecai să o ridic, — lmi reamintii crucea mea adorată și iarăși răpit de sentimente, dădui să ies... să alerg... la Mama...

Un puhoiu de oameni, se apropie spre gară.

Trăiască războiul! — Ura-a-a! auzisem dintr'odată strigând. — Lângă mine, o Mamă și strângea în brațe copilul, — plângea... și cu ochi scăldați în lacrimi privea un militar

MISCAREA CULTURALA

Spre o nouă viață

Trăim într-o epocă de refacere morală.

În urma marelui război mondial care s'a deslășuit ca o furtună asupra lumii întregi și a turburat mersul normal pe toate terenurile vieții sociale și morale a înlocuit ordinea socială cu o anarhie generală dăunătoare societății și individului — care caută să târască totul spre o mare prăpastie.

Lumea prezentului care trăiește în această anarhie generală care se resimte mai ales pe terenul moral a îngrijorat pe unii conducători ai unor pături sociale și aceștia au început să dea semnalul de alarmă pentru a pune stavilă râului ca să nu mai acapareze din sufletele ușoare care se lasă seduse de acest curent distrugător.

Acești vrednici conducători au început opera de refacere morală grupând pe acei cari ascultă de sfaturile lor în societăți, cari au ca țință a face din membri ei apostoli ai înfrângerii stării morale antebelice. Unul dintr'e acești conducători care văzând decadența morală dintre conducșii săi și dându-și seamă de urmările ei dezastruoase este dl dir. al școlii de ucenici T. Orădan, care prin munca sa titanică ne întreruptă a ajuns să grupeze în jurul său pe toți ucenicii și a format în anul 1925 Societatea Ucenicilor din Arad având un progres uimitor pe terenul moral și cultural. Datorită tacticei de muncă a acestui iscusit director care a deșteptat în conștiința sa dorul de o nouă viață, o viață opusă cu totul celei de până acum.

Dorul de a vagabonda al ucenicului în zilele libere pe străzile marginașe ale orașului și dedându-se la anumite acte nepermise îl vedem acum înlocuit cu dorul de a ceti cărți folositoare, în loc să-și bată joc unul de altul îi vedem acum iubindu-se ca frații.

Ca rezultat al muncii sale de refacere al sufletului ucenicului sunt serbările care îl organizează elevii ucenici în intervale foarte scurte.

Una din aceste serbări a avut loc în școala „Iosif Vulcan” în ziua de 10 Aprilie.

În sala festivă, destul de spațioasă frumos decorată s'a adunat publicul încă dela ora 4 p. m. spre a vedea ce pot să producă niște bieți ucenici rupți de munca istovitoare dela atelier. La ora 5 p. m. sala era neîncăpătoare pentru numerosii oaspeți dintre care am remarcat pe: Dna baroneasă Popp, P. cuv. protoereu Tr. Văjjan, Fam. Pr. Fl. Codreanu, Fam. Pr. Caius Turic, dna Orădan, Farcaș, Botiș, Kalko, Zima secretara școlii de ucenice din Arad, Nini, Farago, Șimăndan, Ungureanu, Olariu etc.

Doșoarele: Olga Demeter dir școa-

la de ucenice din Arad, Stoicu prof. Șimăndan, Kalko Hendel etc. Dni: Tabic vrednicul dir. al căminului de ucenici, G. Farcaș, Nini Kalko, Savonescu, Adoc, Zabb, Bogdan, dr Hergețiu, Engelhart, Jac, Șevici Giurgiu, Barbulescu etc. Corporația meseriașilor a fost reprezentată prin dl președ. Justin Olariu și dl Jac secretarul ei.

Serbarea s'a început la ora 5 cu cântarea „Marșul Societății Tinerimei” cântat de unul din elevii acestei școli numit Remlein ucenic sculptor.

Acest ucenic vine să ne prezinte pe lângă marșul de mai sus și o „Serenadă” cântată de el la pian, apoi recităriile elevelor ucenice R. Gligorescu, A. Șimăndan, St. Andreica, E. Arsa ne-au arătat ce talente zac ascunse în pătura muncitorească, iar Cl. Roth elevă croitoreasă și M. Merksamer vin cu o nouă senzație la care publicul nu se aștepta. Cl. Roth cântă la pian din Chopin: Valse op. 18, iar M. Merksamer cântă la vioară acompaniată de Cl. Roth, cântă bucată „Memento de Din Dussek. Fanfara ucenicilor cântă mai multe bucăți alese din maestrul clasic.

Către finele serbării, Pr. Fl. Codreanu înlocuiește ocazională felicită pe harnicul director spunându-i că pentru munca sa să nu-și aștepte răsplata dela lume ci răsplata să și-o găsească în îndrumătura sa sufletască că se poate în îndrumătura sa sufletască de meseriași ai României Mari, Mulțumește și felicită pe dl Orădan dir., dl Justin Olariu președintele corporației și dl Șevici, pentru munca depusă.

La ora 6 și jum. s'a terminat serbarea fiind toată asistența mulțumită de aceste câteva clipe petrecute în mijlocul ucenicilor nizuitorii,

Îată ce poate face munca unui om pentru binele viitorilor meseriași; îată cum caută să recheme la o nouă viață pe acești ucenici creșcuți cu diferite apucături; îată cum caută să-și educe pe acei cari nu au fost — am putea zice — de loc educați, făcând din aceste tinere vârstare, adevărați ucenici, adevărați credincioși ai sției biserice și adevărați cetățeni.

Aceștia vor fi meseriași de mâine.

P. P. st. teolog.

Șezătoare culturală în comuna Mișca

În Dumineca de 10 Aprilie a. c. cercul Vânători, al învățătorilor din jurul Vânători, a ținut o frumoasă șezătoare culturală, în comuna Mișca. În ședința intimă dl Buga învățător a ținut o reușită prelegere din aritmetică despre „Calcularea procentului”.

A făcut aprecierea acestei prelegeri dl C. Martin învățător în Vânători și dl Vârșandan învățător în Apatiu.

Prelegerea dlui Buga, s'a declarat de bine succesă. Deși dl Buga, e la începutul carierei de învățător, învățător prezenta, la vorbirea ținută de dl inv. Coșolan Martin, l'a felicitat mulțumindu-i pentru zelul cu care lucrează într'un luminarea neamului românesc.

La banchet au toastat dl Vârșandan și dl C. Martin, pentru familia domnițoare, ministrul instrucției, inspectorul Moldovan, revizorul școlar.

După masă la 3 ore, poporul s'a adunat la școală, unde li-s'a făcut o bucurie mare și cu toții au ascultat cu cea mai mare plăcere poeziile, cântările și piesele teatrale, predate de copii lor, instruiți de învățătorii lor.

Dl C. Martin într'o vorbire frumoasă, a făcut istoricul frumoasei noastre Basarabie, răpirea ei mișelește din partea Rușilor, suferințele Românilor de acolo, cât au stat sub Ruși. Revenirea ei la patria mamă.

Cum am fost noi sprijiniți din partea surorilor noastre Franța, Italia, ca să putem fi iarăși liberi toți românii în țara moștenită dela Traian și Decabal.

A descris apoi în frumoase linii, așezarea Basarabiei geograficește.

Aceasta prelegere populară a ascultat dela început până la sfârșit, cu foarte mare atenție, aducându-i vii aplauze dl C. Martin.

Poporul întreg au fost foarte încântat de cele văzute și auzite în această zi — și laudau pe învățătorii veniți din depărtări, numai să le facă lor o zi frumoasă.

Puțin zece iubire cătră poporul nostru bun și blajin, și nu va trece mult, până când iar se va întoarce cu cea mai mare iubire, cătră conducătorii săi naturali.

Să trăiți fraților români din Mișca, și să păstrați cu sfințenie cele auzite dela învățătorii voștri.

Un asistent.

Invitare

Reuniunea Femeilor Române din Siria și Jur, invitat cu toată onoarea la petrecerea dansantă pe care va organiza-o în Saloanele Hotelului Central din Siria, la 25 Aprilie, (a 2-a zi de Paști) toată pătura cultă și pe toți românii de bine.

Începutul precis la ora 9 seara. Prețul de intrare: de familie 150, locul I 70, locul II 40, loc de stat 20 lei.

Suprasolviri se primesc cu mulțumită.

Programul se va distribui seara la casă.

În pauză, tombolă, concurs de frumusețe, bătaie cu confete și serpentine.

Deraierea trenului Oradea-București

— Mai mulți răniți —

Între stațiile Răcașul de jos și Augustin a deraiat trenul de persoane 326 care venea în ziua de 10 cor. dela Oradea spre București.

Pe când trenul mergea, cu viteza obișnuită, între stațiile arătate mai sus o șină de tip vechi a plesnit sub roatele locomotivei.

După trecerea locomotivei șina plesnită s'a deplasat, provocând deraierea a cinci vagoane care veneau după mașină.

Rambleul fiind aici înalt, vagoanele sărind de pe linie s'an răsturnat în șanțul de lângă linie, deteriorându-se. Un șeselea vagon punându-se de-a curmezișul liniei a făcut să deraieze încă cinci vagoane din restul trenului, stricând linia pe o lungime de două sute metri.

În urma acestui accident, au fost răniți grav doi călători anume: Ioan Păcală, subrevizor școlar din Prejmir și Elisabeta Sonak din orfelinatul din Oradea.

De asemenea au fost mai ușor răniți: Gh. Cornea, revizor școlar din Făgăraș, Nicolae Coroiu, revizor școlar din Brașov, Ion Pavel, inspector școlar din Brașov, Eugenia Popescu, revizor de sector din Sf. Gheorghe, copii Nicolae Valiză și Mota Caput din orfelinatul Oradea, Ferdinand E. Impiegatul însoțitor al trenului, Pacuci

Gavriliță, conducătorul trenului și căpitan E. Mărculescu, din Regimentul 1 grăniceri București.

În total, unsprezece răniți, cărora li s'au dat ajutoare medicale pe loc, apoi au fost transportați la spitalul din Brașov cu o garnitură a trenului 326 formată adhoc.

Linia fiind distrusă, circulația a fost complet întreruptă. Trenurile de călători au circulat cu mari întâzieri prin transbordare.

La ora 4 d. a. vagoanele deraiate fiind îndepărtate de pe linie și linia reparată circulația a fost restabilită.

Profesorii Universității din Iași

au înaintat un memoriu guvernului, cerând să se ia măsuri energice în contra studenților răsvrățitori.

Coincidența fatalității a adus ca din aceeași zi dimineața profesorii universității din Iași, Șerban și Pascu să se palmuiască în plină stradă.

Așa se vede în Iași și profesorii sunt supra agitați nu numai studenții

Cetiți și răspânziți Cuvântul Ardealului

dihna mamei și a tovarășilor ei, în somnul veșnic...

Suetul salcănilor mă 'ntovărășesc în drumul spre esire și mi zic mereu. Ș'acum tot 'eie îngropă... tot vechii cioclii, — ca alții... poată trăii...

Alex. I. Mitra.

Liceul „Moise Nicoară” din Arad

cu onoare vă invită pe toți românii de bine, la serbarea patronatului său care va avea loc Joi, 14 Aprilie 1927 ora 9 p. m. în sala mare a Palatului Cultural.

Bilete de intrare cu prețul de Lei 100, 80, 60, 40 se găsesc de vânzare la secretariatul liceului.

Venitul net e destinat fondului pentru eternizarea memoriei lui Moise Nicoară, prin scoaterea unei monografii și ridicarea unei statue în fața liceului. Suprasolviri se primesc cu mulțumire.

a cărui îmbrăcăminte mă înfiora și căruia copilașul îi striga... Tată!

Trăiască războiul!!! Ura-a-a!!! — răsună gara. D'odată ca și când aceste glasuri îngrozitoare ar fi deșteptat în mine un ecou prea dureros, mi a strămbat gura și tremurase întreg corpul meu.

Am străbătut mulțimea — și mă grăbeam spre cimitirul, ce nu era de parte de gară, mergeam... urmărit și înfiorat de răcnetele nelucetate a mulțimei.

Ajuns la mormânt, par'că vedeam ca și atunci... cioclii cum aruncăbul-gării... Fața mamei nu mai zîmbea spre mine, ca de altădată.

Atingând gârdușul cu florile de a-ramă, mi-se părea că strâng mâna cu cioclii, mulțumindu-le — acum... Am simțit într'adevăr că — am intrat în viață, am împlinit optsprezece ani... și am să plec să îngrop pe alții... ca să pot trăi...

— Războiul mamă! Ce-o? De ce nu zâmbești ca și altădată?...

...Înzadar totul, -- mama nu mi-a mai zâmbit?

Nourii grei, ce se amestecau deasupra capului, m'au înfiorat, mi-era frică să mai sărut icoana sfântă de pe cruce am sărutat crucea și mângâiat de frunzulițele de salcâmi... am plecat.

Doză rază scâpate dintre nouri au luminat portretul... triclorul l'am văzut la ultima privire de adio!

În tabără e liniște. Câte o rachetă lumina de când în când se trude de mătăcel. Corpuri ciungărite se trude de să se ridice... Gropile săpate repez se umpleau de corpurile celor căzuți pradă babiloului.

...Ploueam cu amar și toți ziceam: și aici se 'ngropă ca alții... să trăiască...

Nu-i lung concediul, abia opt, zece zile, dar ce să vezi, carele funebre, câte două, una după alta, cu câte trei patru... Vai, și aici se 'ngropă... să poată trăi alții? (Cei cari s'au sustras mișelește).

Goarnele au sunat încetarea. Sulițele sunt în pământ înfipte. Paraclišerii muncesc din greu — clopotele răsună ne'ncetat. dau știre lumii, că din frământarea groaznică a lumii, s'a născut România-Mare.

Pețele bisericești cântă osane, codrii vechi se împresună, hora se joacă într'un val dela Nistru până la Tisa și aceleași guri strigă: Trăiască... România Mare.

Sunt zece ani de atunci!

În jurul scumpului mormânt al mamei, s'au lămulțit ridicăturile, morminte mai noi par a fi. C'a s'au sema de jale și crucile s'au apiecat la pământ. Morminte de Eroii...

Pe an ce trece, tot mai tristă-i vederea cu acest loc. Zâmbetul chipului mamei, ce străbatea din depărtare când veneam aici, azi... este răpit de trista venelistă — s'a stins!

M'apropiu de cruce, frunzulițele, ca și odinioară mi împărtășesc mângâierea mamei. O rugăciune din suflet trimite către Tatăl Atotțitorul pentru o-

INFORMATIUNI

Starea M. S. Regelui

De la ministru al Casei Regale a dat următorul comunicat medical. Starea M. S. Regelui se îmbunătățește treptat. Forțele revin. Nu se vor mai publica buletine.

Plecarea Domnului Colonel Georgescu Petre în Franța

Suntem informați că dl Colonel Georgescu Petre valorosul șef de Stat Major al Diviziei 1-a Cavalerie din garnizoană va pleca în curând în Franța pentru înalte studii militare.

Numirea noului comandant al Jandarmeriei

Guvernul, în consiliul de miniștri din data de 9 cor., a hotărât asupra muncii noului comandant superior al jandarmeriei române, numind în această înaltă demnitate pe dl general Petraș.

Imprumutul german

precum se afirmă în cercurile politice, este complet aranjat.

În acest scop va sosi în capitală contele Pogii din partea Germaniei, în calitate de emis al Băncii de Scont din Berlin.

Ministerul de Finanțe

a comunicat printr-o ordonanță oficiilor vamale, că în afară de Rusia, toate statele beneficiază de tariful cu favor de reducere la taxe.

În chestia memoriului

înaintat din partea Universității din Iași, ministrului instrucțiunii publice, spre a se lua măsuri contra studenților răsvărațitori.

Ministerul a delegat pe dl Marinescu director general din acel minister, pentru ambele cazuri și spre a stabili normele de intronarea ordinii, în conțelegere cu corpul profesoral al Universității.

Macdonald a plecat în America

Londra. — Dl Ramsay Macdonald a părăsit Sâmbătă Southampton imbarcându-se pe vasul „Aquitania”, plecând în Statele Unite pentru o scurtă vizită. În afară de orașul New-York, d-sa va vizita localități de interes istoric, între altele localitatea Plymouth din Massachusetts.

Răscoala monarhistă în Rusia

Londra. — Ziarele anunță din Constantinopol, că în Rusia ar fi izbucnit o răscoală cu caracter monarhist.

Lucrările comitetelor și comisiunilor la Liga Națiunilor

Geneva. — În cursul lunii Aprilie se vor întruni, la Liga Națiunilor, următoarele comitete și conferințe:

Comisiunea pregătitoare a conferinței dezarmării, care și-a început lucrările la 21 Martie și va lucra până la sfârșitul lunii Aprilie.

Comitetul de experți pentru codificarea progresivă a dreptului internațional își va încheia lucrările la prima jumătate a lunii.

Juriul de arhitecti pentru concursul relativ la construirea palatului Ligii Națiunilor s'a întrunit la 25 Martie și va lucra până la Paști.

Comitetul de juriști pentru executarea sentințelor arbitrale s'a întrunit la 28 Martie și își continuă lucrările.

Conferința finală a schimbului de funcționari sanitari s'a întrunit la 4 Aprilie.

Comisiunea de control se va întruni la 27 Aprilie.

Comisiunea pentru protecția femeii și a copilului, la 25 Aprilie.

Au fost arse toate carnetele de bilete gratuite

Subsecretariatul de stat al c. f. r., dl general Mihail Ionescu, a dispus să fie arse toate carnetele de bilete gratuite, sau cu preț redus, spre a ace imposibil, eliberarea unor astfel de bilete în viitor.

Operația s'a făcut în gara de Nord în prezența dlui general subsecretar de stat și a dlui Tănăsioiu, directorul special al serviciului comercial.

Carnetele au fost bătute în vatra unei locomotive și li s'au dat foc.

S'a procedat în același mod, sub supravegherea dlui Alexandru, subdirectorul special al serviciului comercial, la arderea restului de carnet de bilete cu reduceri de preț pentru călători.

Prin urmare, clar și categoric: nu mai sunt bilete gratuite și nici cu preț redus.

Inregistrăm știrea cu plăcere.

Emanciparea femeilor din funcțiile Statului

În ședința de azi, Senatul a votat proiectul legii armonizării salariilor funcționareștii. Proiectul s'a votat cu 133 voturi contra 7, declarându-se totodată că personalul feminin dela instituțiile de Stat, este egal în drepturi cu funcționarii de sexul bărbătesc.

Nu mai liberalii au protestat în contra votării proiectului.

Pentru toată lumea o mare demonstrație de stins foc cu aparatul Theo-Sar,

Miercuri la 13 Aprilie 1927 la orele 7 p. m. va avea loc în Piața Avram Iancu unde se vor arăta diferite probe de stins.

Reprezentanța generală a firmei Theo-Sar A. Reiner & Co. Sibiu str. Sebastian Hann 20, înviată on. autorități comandamentele militare, reprezentanții gazetelor, industriei și stimatei cetățeni.

Se caută în toate orașele agenți și depositare.

Reprezentantul A. Reiner se află la Hotel Dacia până în 15 Aprilie seara. (990) Reiner

x În salonul fotografic Géza Nagy din Arad, Bul. Regina Maria No. 8, cu 1 Aprilie începând toate fotografiile lucrute artistic să execută pe lângă prețuri reduse. Din 3 bucăți fotografii artistice 1 colorată. Toți aceia cari se fotografiază la noi primesc și o fotografie mărită lucrată artistic tot pe lângă preț redus. (352)

CINEMA ELISABETA.

Azi, după masă la orele 6, jum. și 9

Nunta revoluționară

(Janice Meredith)

Atributul cel mai frumos și mândru al art. Marion Davies în splendidul și senzaționalul film de 11 acte în

11 serii

Jucate amândouă seriile deodată.

Prețuri obicnuate ieftine.

!! Vine, la Arad premieră !!

„REGELE PEDAL“

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: serviciu punctual.

ECONOMICE

Chestia impunerilor

Presă. — mai ales minoritară, s'a făcut cu o prea mare ușurință, ecoul atâtor jalbe, întemeiate și neîntemeiate, — în jurul impunerilor; dar de concretizat nu a prea putut. Lipsa documentării, a făcut apoi să se concludă, că acele reclamații, erau isvorite din considerațiuni streine de sentimente patriotice, sau în cel mai bun caz dintr'un spirit de opoziție cu orice preț.

Celce scrie aceste șire a participat sub durată lucrărilor, la o comisie de impunere, unde făcând constatări diametral opuse alarmării presei „democrate”, s'a interesat mai de aproape de chestii. Aflând lucruri surprinzătoare, publicarea lor mi-o țin de datorie, — tocmai pentru a arăta și știrile contrare celor alarmatoare.

Unii contribuabili plătesc cu mult mai puțin impozit decât alții cu aceleași venituri, cari au fost impuși de comisii mai conștientoase. Chiar după rectificările principiare sugestionate de administratorul financiar, d sproporțiile se mențin, încât unii plătesc impozite ridicol de mici, în raport cu veniturile lor reale. Câte din aceste proporții, — cari sunt adevăratele cauzatoare ale nemulțumirilor ce se descarcă contra fiscoiului, — s'ar putea nivela, dacă Legea ar dispune afișarea și s'ar permite publicarea impunerilor! Nu exagerăm afirmând, că și statul și-ar majora încasările, din impozitele directe cu 15—20 proc.

Pentru ilustrarea celor de mai sus, și pentru a da ocazie oricărui ca să se convingă, voim atrage aci atențiunea asupra impunerii avocaților și medicilor. Veți găsi, câți voți, avocați și medici, impuși după un venit profesional de câte 60—100,000 lei anual, ba veți găsi că avocații cari câștigă lunar câte 100,000 — lei, că sunt impuși pentru un venit profesional de câte lei 150,000 până la lei 180,000 anual, care după cum știm este în anul acesta, până acum, cea mai urcată bază de impunere pentru avocați.

Peste tot e convingerea, că avocații, acești cetățeni privilegiați, — sunt cei mai cruțați și la impuneri, — încât se poate afirma, fără teamă de a putea fi contraziși, că nu există nici un avocat din Arad care să plătească proporțional atât impozit cât plătește cel mai umil funcționar public. Câtă vreme salariul acestuia e supus întreg la impunere, adică 100 procente, veniturile unui avocat abia 20 proc. (din cele reale).

Întrebăm pe dnii avocați cum se împacă conștiința lor de cetățeni ai aceste țări, care se află încă în stadiu de consolidare, ca ei să se scoată de sub povara impozitelor, lăsând greul tot pe sârmanul funcționar, care duce o viață chinuită, și pe care datorie, de a face față obligamentelor familiare, de multeori ti aduce în conflict cu cea de funcționar și cu însăși conștiința lui de om.

Avocații, cărora cunoștințele ce i le impune cariera, le țin la dispoziție noțiuni mai concise despre dreptate, — cred ei că e echitabil să te sustragi dela obligamentul de contribuabil, — declarând venituri inferioare salariului, ce îl ridică pârtilul de grețier, care le dresează actele de impunere? Ce idei pot izvorî în creierul aceluia biet năpăstuit?

Deocamdata atât! Un salariat

Cum putem afla calitatea cafelei pisate

Cafeaua cumpărată gata pisată, de cele mai multe ori e amestecată cu cicoare, cu bob, sau cu fasole.

Dacă ne uităm cu lupa, deosebi bine amestecăturile.

Dacă înfățișarea cafelei este tot una peste tot, atunci cafeaua este curată, în caz contrar, cafeaua conține materii străine. Pentru a constata aceasta, se umple o sticlă pe jumătate cu apă și se pune înăuntru puțină cafea pisată; scuturăm puțin sticla și apoi o lăsăm să se așeze. Cafeaua pluteste pe deasupra iar materiile streine cad la fund. Între acestea se cunoaste grăunțele de cicoare, după urmele închise care le lasă în apă.

Noul tarif vamal

În »Monitorul Oficial« de Duminică a apărut noul tarif vamal care cuprinde 1893 de articole.

Taxele astfel cum sunt stabilite în acest tarif se vor percepe în lei aur, Pentru încasarea lor în lei hârtie se va fixa prin jurnalul conșilierului un coeficient raportat la baza de aur, cu care înmulțind taxele prevăzute în tariful să dea suma în lei hârtie de perceput. Acest coeficient este valabil pentru un timp de trei ani. De astădată coeficientul se fixează la 40.

Acest tarif este minimal, general și rezervat după normele stabilite la art. IV și după indicațiunile din textul tarifului.

Pentru țările cari n'ar aplica mărfurilor noastre tariful lor minimal sau le-ar supune la un regim altul decât cel al națiunii celei mai favorizate, se va aplica pentru toate articolele tarifului general, care este cu 50 la sută mai ridicat, decât tariful minimal.

Actualul regim de prohibițiuni prevăzut în decretul lege Nr. 2969 din 10 Iulie 1919 precum și taxa de lux prevăzute în jurnalul consil. de miniștri Nr. 3,742 din 5 Octombrie 1921, se desființează. De asemenea taxa de comision, de 2 la sută advalorem trecută la Stat pe baza legii bugetare din 1922 se desființează.

Prezentul tarif se va pune în vigoare pe ziua de 14 Aprilie 1927.

Toate mărfurile expediate din țările de origine până în ziua de 13 Aprilie 1927 inclusiv, se vor taxa după vechiul tarif vamal de import.

Data coosamentelor și a scrisorilor de trăsură sau a recipisei de bagaj va face dovada de data aceasta de expediție a mărfurilor din țările de origine.

Nu se vor bucura de regimul acordat mărfurilor expediate din țările de origine, în ziua de 13 Aprilie inclusiv, acele mărfuri cari nu vor fi sosite în vamă, înainte de ziua de 24 Aprilie 1927, având depuse și înregistrate în registrul sumar declarațiunile de import a mărfurilor, înainte de această dată.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 12 Aprilie 1927

Berlin	123.20
Amsterdam	208.—
New-York	51987.50
Londra	2524.50
Paris	2036.50
Milano	2530.—
Praga	1539.—
Budapesta	9075.—
Belgrad	913.50
București	320.—
Varșovia	57.95
Viena	7312.50

BUCUREȘTI Devize

Paris	670.—
Berlin	40.50
Londra	829.—
New-York	170.50
Italia	824.—
Elveția	3290.—
Viena	24.—
Praga	507.50

Valute

Napoleon	680.—
Mărci	40.—
Leva	1.20—
Lire otomane	90.—
Lire sterline	825.—
Fr. rancezi	670.—
Fr. elvețieni	32.—
Lire italiene	8.20—
Drahme	2.—
Dinari	3.—
Dolari	170.—
Marca poloneză	18.—
Cor. austr.	24.—

AVIZ!

Aduc la cunoștința On. Public că am preluat Hotelul și Restaurația Iosif Ungar și i-l conduc mai departe sub numele „**LA NEPOTUL VESEL**” Este în permanență deschis cu mâncări calde și reci. Rog binevoitorul Dv. sprijin **ATANASIU BARNA.** 940

LA NEPOTUL VESEL

viz-a-viz de viaduct. Voiajori au o reducere de **10% la sută.**

AVIZ!

Plăci de gramfon de-ale lui GROZAVESCU

da vânzare în permanență la prăvălic de gramfoane și plăci **FABIAN și COMP. ARAD,** Str. Meșianu. 0000 991

Primăria comunei Tauț.

Nr. 256—1927. 981

Publicațiune.

Primăria comunei Tauț, deschide licitație publică pe ziua de 23 Mai 1927 la orele 10 a. m., pentru licitarea fânului de pe 4 jughere de fâneațe din teritoriul comunei din locul numit „Capu Țării” locul „Târgul de vite” și locul pt. „Mașina de teerată.”

Licitatiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contab. publice.

Tauț, la 7 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Tauț.

Nr. 257—1927. 982

Publicațiune.

Primăria comunei Tauț, deschide licitație publică pe ziua de 20 Mai 1927 la orele 3 d. m., iar în caz de nereușită în ziua 20 Iunie 1927 la aceeași oră pentru furnizarea obiectelor pentru mese lampe pentru birou și diferite necesități mărunte gospodării comunale.

Recvizitelor de pompierit, localurilor comunale, grajdurilor abatorului, oborului comunal și mormintelor de vite.

Ofertele închisă se vor adresa primăriei.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Tauț, la 7 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Olari.

Nr. 363—1927. 979

Publicațiune.

Primăria comunei Olari, ține licitațiune publică pe ziua de 30 Aprilie 1927 la ora 10 a. m. la primăria comunei, pentru furnizarea unor 162 m³ lemne de foc, calitate I-a, bine uscate, necesare primăriei, notarului comunal și școlii de Stat.

Ofertele scrise și închise se vor adresa primăriei.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Olari, la 9 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Olari.

Nr. 365—1927. 980

Publicațiune.

Primăria comunei Olari, ține licitațiune publică în ziua de 30 Aprilie 1927 la ora 10 a. m. la Primăria comunei pentru esarandarea localului dela No. 86 din Olari (Vârșandul nou) pe 3 ani.

Licitatiunea se va face prin oferte scrise și sigilate și se va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la primărie.

Olari, la 9 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăriei comunei Șeitin.

Nr. 770—1927. 974

Publicațiune.

Primăria comunei Șeitin, ține licitație minuendă în ziua de 23 Mai 1927 la orele 10 a. m. pentru construirea de 2 valăni de scânduri ori de beton cari servesc la adăparea vitelor.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarial sub orele oficiale.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice, cu oferte închise și sigilate, pe cari concurenții le vor lasa la primărie până în ziua licitației.

Șeitin, la 4 Aprilie 1927.

Primar: (ss) Gh. Păcurar.

Notar: (ss) Micu.

Comitetul Școlar Șepreș.

No. 53—1927. 977

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință onor. public, că în ziua de 29 Mai 1927 la ora 2 d. m. se da licitație cu oferte închise construirea gardului și reparația closetului dela școala primară Șepreș.

Condițiunile de licitație se pot vedea la direcția școlii.

Șepreș, la 9 Aprilie 1927.

Președinte: Luca Putin.

Cele mai frumoase și mai bune ghetete fabricator **F. L. Popper Bally** (Schweitz) pe lângă prețuri ieftine la 000 811

Lévai și Szigheti

Înainte Buchsbaum și Co. deposit de ghetete ARAD.

Dacă vrei să dejezezi sau să cini ieftin și să fii servit conștiincios caută

hala de vin a viticulturii „Minoritilor” aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente! Deschis până la ora 12. 000 511

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de calitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieștia a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările la executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian: Arad, Str. Muciu Scevoia 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4, stă în dispoziția On. public în ce privesc comenziile etc.

HALO!! Din cauza desființării prăvăliilor noastre de ghetete, toate marfe afătoare în depozit ca ghetete bărbătești, femești și pt. copii le vindem pe lângă prețuri foarte ieftine **OLARIU și COMP.** ARAD, Bulevardul Bețele Ferdinand No. 47 000000 948

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mânși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispensabile) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZANTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245**

AVIZ!

Aducem la cunoștința On. public, că am cumpărat magazia unei fabrici de paltoane impermeabile și așa ne aflăm în posesiunea alor peste **1000 IMPERMIABILE pt. dame și bărbați** cari le-am pus spre vânzare pe lângă prețuri foarte ieftine. Din cauza îmbunătățirii Leului toate hainele afătoare în magazia noastră le vindem pe lângă prețuri foarte reduse. 950

Szántó și Komlós

Arad, vis-a-vis de teatru.

Nu întârziți a privi vitrinile noastre!

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați aia de Marți în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia vană deschisă în toată ziua de dimineață până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

Serviciul Economic Arad.

Nr. 8453—1927. 986

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru darea întreprinderii a lucrărilor de pavajare executabile în cursul anului 1927, în ziua de 20 Iunie a. c. la ora 10 a. m. se ține licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Primăria etaj, camera Nr. 104) în conformitate cu art. 72 și următorii din legea asupra contabilității publice.

Caietul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele oficiale.

Arad, la 6 Aprilie 1927.

Serviciul Economic.

Primăria comunei Țipar

Nr. 26—1927. 978

Publicațiune.

Primăria comunei Țipar, în baza deciziei Prefecturii Arad, No. 32751—926, publica licitațiune pentru înlocuirea fișelor cadastrale — circa 700 buc. — cu fișe scrise în limba Statului.

Licitatiunea va avea loc la Primărie, în ziua de 15 Mai 1927 la orele 9 a. m.

La licitație se se poate concura numai cu oferte închise și sigilate.

Licitatiunea va ține în conformitate cu art. 72—80 din legea contabilității publice.

Intrucât aceasta licitație nu va avea rezultat, din ori și ce motive, se va ține un nouă licitație în ziua de 2 Iunie 1927, tot cu aceleași condițiuni.

Țipar, la 4 Aprilie 1927.

Primăria.

Primăria comunei Wiesenheid.

No. 143—1927. 964

Publicațiune.

Primăria comunei Wiesenheid, publică concurs pentru traducerea alor 290 fișe cadastrale din limba maghiară în limba română de către noui ingineri.

Condițiunile de licitație se pot vedea în decursul orelor oficiale în biroul notarial.

Ofertele ni se vor lasa până în ziua de 27 Aprilie 1927, când se va ține și licitația.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contab. publice, în localul Primăriei.

Wiesenheid, la 5 Aprilie 1927.

Primar: Kettenstok.

Notar: Nicolae Suciu.

Primăria comunei Tauț.

Nr. 258—1927 983

Publicațiune.

Primăria comunei Tauț, deschide licitație pe ziua de 20 Mai 1927 la orele 10 a. m., iar în caz de nereușită în ziua de 20 Iunie 1927 la aceeași oră pentru facerea și repararea gardului la grădina primăriei și pentru materialul necesar pentru repararea gardului.

Ofertele închisă se vor adresa primăriei.

Licitatiunea se vor ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Tauț, la 7 Aprilie 1927.

Primăria.

Atențiune! Ghetete elegante pentru bărbați și copii lucrate la prăvălic proprie, precum și ghetete la comandă din material de prim rang și pe lângă prețurile cele avantajoase la

IOSIF PRASZ,

prăvălic de ghetete Arad, Str. Eminescu No. 3. (f. Deak)

Primăria comunei Wiesenheid

No. 314—1927.

Publicațiune.

Primăria comunală Wiesenheid publica licitație minuendă pe ziua de 27 Aprilie 1927, la ora 2 d. m. în biroul primăriei comunale pentru:

- a) furnizarea alor 80 lemne de foc cal. I-a,
- b) furnizarea materialului necesar pentru repararea ghetetei comunale,
- c) lucrări de lemnar, tâmpliar, tinchigiu, necesare repararea și întreținerea fierului comunal pe 1927,
- d) furnizarea materialului necesar la iluminatul primăriei (trol etc.),
- e) furnizarea imprimatelor necesare primăriei pe anul 1927,
- f) întreprinderii reparării ghetetei comunale.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarial din Wiesenheid.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Wiesenheid, la 5 Aprilie 1927.

Primar: Kettner.

Notar: Nicolae Suciu.

Primăria comunei Tauț.

No. 259—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Tauț, deschide licitație publică pe ziua de 20 Mai 1927 la orele 9 a. m. iar în caz de nereușită în ziua de 20 Iunie 1927 la aceeași oră pentru furnizarea alor 150 lemne de foc, necesare primăriei, notarului și școlii de Stat.

Ofertele închisă se vor adresa primăriei.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Tauț, la 7 Aprilie 1927.

Primăria comunei Tauț.

No. 260—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Tauț, publica licitație publică pe ziua de 20 Mai 1927 la orele 11 a. m. în caz de nereușită în ziua de 20 Iunie 1927 la aceeași oră pentru facerea și repararea ghetetei în hotarul comunei pe „lela Bărzaviței” și pentru materialul necesar pentru facerea ghetetei.

Ofertele închisă se vor adresa primăriei.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Tauț, la 7 Aprilie 1927.

Primar.